

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ HELLENIC MINISTRY OF CULTURE
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Συναυλίες στην Αίθουσα Δοκιμών της ΚΟΘ

23 Σεπτεμβρίου 2008

19 Οκτωβρίου 2008

9 Νοεμβρίου 2008

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης
Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαϊτζής
Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Στέλλα Μπότζα
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζικά

Οι συναυλίες στην Αίθουσα Δοκιμών της ΚΟΘ πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Σύλλογο Φίλων Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Πρόεδρος
Κωνσταντίνος Ζέρβας
Αντιπρόεδρος
Γιώργος Κωνσταντινίδης
Γενικός Γραμματέας
Αντώνης Σαραγιώτης
Ταμίας
Νικόλαος Δεληγιαννίδης
Έφορος Δημοσίων Σχέσεων
Γιώργος Μαυρομάτης
Μέλη
Γιώργος Παπανικολάου
Φίλιππος Χατζησίμου

Συντονισμός-επιμέλεια ύλης: Θεοδώρα Καραμανίδου
Σχεδιασμός Εντύπου: Reassign - design agency
Εκτύπωση: Ι. Μαμαλάκης Α.Ε.
Μεταφράσεις: Γλώσσημα & Βέρχαϊμ

www.tssso.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Τρίτη 23 Σεπτεμβρίου 2008
Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 21:00

Συναυλία με έργα σύγχρονης μουσικής με το σύνολο *dissonArt*

Ιάννης Ξενάκης. (1922-2001)

Plektó (1993) για φλάουτο, κλαρινέτο, κρουστά, πιάνο, βιολί
και βιολοντσέλο

Παναγιώτης Κόκορας. (1974)

Braided Fractures (2006) για φλάουτο, κλαρινέτο, πιάνο, βιολί,
βιόλα, και βιολοντσέλο

Γιώργος Απέργης. (1945)

La Nuit en tête (2000) για σοπράνο και 6 μουσικούς
(φλάουτο, κλαρινέτο, κρουστά, πιάνο, βιολί και βιολοντσέλο)

Διάλειμμα

Βάσος Νικολάου. (1971)

Nodes (2008) για οργανικό σύνολο (φλάουτο, κλαρινέτο,
κρουστά, πιάνο, βιολί, βιόλα, βιολοντσέλο και κοντραμπάσο)

Beat Furrer. (1954)

Aria (1999) για σοπράνο και 6 μουσικούς (κλαρινέτο, κρουστά,
πιάνο, βιολί, βιόλα και βιολοντσέλο)

Η συναυλία υποστηρίζεται
από το Σύλλογο Διάδοσης
Πρωτοποριακής Μουσικής –
dissonArt

Beat Furrer

διεύθυνση συνόλου

Donatienne Michel-Dansac

σοπράνο

Μέλη *dissonArt*

Γιάννης Ανισέγκος	φλάουτο
Αλέξης Σταυρίδης	κλαρινέτο
Μαργαρίτα Κουρτπαρασίδου	κρουστά
Λενιώ Λιάτσου	πιάνο
Θοδωρής Πατσαλίδης	βιολί
Δημήτρης Πολυζωίδης	βιόλα
Βασίλης Σαΐτης	βιολοντσέλο
Γιάννης Χατζής	κοντραμπάσο

dissonArt ensemble

Το **dissonArt ensemble** ιδρύθηκε στις αρχές του 2005 στη Θεσσαλονίκη με σκοπό τη διάδοση της μουσικής πρωτοπορίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και πέρα από τα σύνορά της. Με ένα πυρήνα 8 βασικών μελών, εξωτερικούς συνεργάτες και ευέλικτη εσωτερική δομή, το dissonART ensemble ακολουθεί ένα σύγχρονο μοντέλο οργάνωσης ορχηστρικών σχηματισμών.

Το πρόγραμμα του dissonArt ensemble περιλαμβάνει έργα αναγνωρισμένων συνθετών, αλλά και έργα συνθετών που αξίζουν μεγαλύτερης αναγνώρισης. Παρότι το ρεπερτόριο του εμπεριέχει όλες τις πτυχές της μουσικής δημιουργίας που αναπτύχθηκαν από το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα ως σήμερα, το dissonArt ensemble δίνει ιδιαίτερη σημασία στην προβολή του έργου Ελλήνων συνθετών. Συνεργασίες με φορείς και ομάδες άλλων μορφών τέχνης, στο βαθμό που αυτές οδηγούν στη δημιουργία νέων και πρωτότυπων έργων, συγκαταλέγονται επίσης ανάμεσα στους βασικούς στόχους του dissonArt ensemble.

Πέραν τούτου, το σύνολο έχει αναπτύξει μια εκπαιδευτική δραστηριότητα, είτε εκτελώντας έργα φοιτητών σύνθεσης στα Εργαστήρια Σύγχρονης Μουσικής του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης, είτε διοργανώνοντας σεμινάρια για μουσικούς που θέλουν να εντρυφήσουν στις σύγχρονες εκτελεστικές πρακτικές.

Στην ως τώρα καλλιτεχνική του διαδρομή, το dissonArt ensemble έχει εμφανιστεί σε διεθνή φεστιβάλ όπως το Klangspuren (Innsbruck, 2007), 4020.mehr als Musik (Linz, 2008), Φεστιβάλ Αθηνών (2007), Δημήτρια Θεσσαλονίκης (2006), το Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής Πάτμου (2005) και σε αίθουσες όπως το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, Brucknerhaus, Minoritensaal Graz, κλπ. Ιδιαίτερα τιμητική ήταν η πρόσκληση του ensemble από την Αυστριακή Ένωση συνθετών die AndereSaite με αφορμή την επετειακή συναυλία για τα 20 χρόνια από την ίδρυσή της.

Το dissonArt ensemble είναι σε διαρκή αναζήτηση ακροατών που αντιλαμβάνονται τη μουσική ως περιπετειώδη αναζήτηση και όχι σαν παθητική συναισθηματική ανταπόκριση.

Το dissonArt ensemble έχει τις εξής προγραμματισμένες συναυλίες:

25.10.2008	WDR, Κολωνία
14.01.2009	Φεστιβάλ <i>in contra la Grecia</i> , Μιλάνο
05.02.2009	Ίδρυμα Θεοχαράκη, Αθήνα
20.08.2009	Διεθνές Φεστιβάλ Σύνθεσης, Ροστόκ
01.11.2009	Φεστιβάλ <i>Wien Modern</i> , Βιέννη

Τις δραστηριότητες του Συλλόγου Διάδοσης Πρωτοποριακής Μουσικής υποστηρίζει το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστόπουλου.

Beat Furrer

διεύθυνση συνόλου

Ο Beat Furrer γεννήθηκε το 1954 στο Schaffhausen της Ελβετίας, όπου και άρχισε τις μουσικές του σπουδές (πιάνο). Κατόπιν σπούδασε στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης διεύθυνση ορχήστρας με τον Otmar Suitner και σύνθεση με τον Roman Haubenstock-Ramati.

Το 1985 ίδρυσε το Klangforum Wien, το οποίο από τότε διευθύνει τακτικά.

Η πρώτη του όπερα *Die Blinden* επάνω σε κείμενα του Maurice Maeterlinck και του Πλάτωνα, παραγγέλια της Κρατικής Όπερας της Βιέννης, παρουσιάστηκε στο Φεστιβάλ Wien Modern το 1989. Το 1991 εκτελέστηκε το *Face de la Chaleur* για φλάουτο και ensemble στο Musikverein της Βιέννης υπό τη διεύθυνση του Claudio Abbado.

Το 1994 παρουσιάστηκε η όπερα *Narcissus* στο Φεστιβάλ Steirischer Herbst στην Όπερα του Γκρατς και στο Φεστιβάλ Salzburger Festspiele, ενώ το 1996 το *κοντσέρτο για δύο πιάνο και ορχήστρα Nuun*. Την ίδια χρονιά ο Beat Furrer ήταν «φιλοξενούμενος μάεστρος» στο Φεστιβάλ της Λουκέρνης.

Ακολούθησαν, μεταξύ άλλων, το 1998 οι πρεμιέρες του έργου *Spur για πιάνο και κουαρτέτο εγχόρδων* στη Βιέννη και του έργου *Still για ensemble* στη Ζυρίχη. Το 1999 εκτελέστηκε το ακουστικό θέατρο *Stimme allein* στην Όπερα της Βόννης και το *Quartett για κουαρτέτο κρουστών* στην Όπερα του Düsseldorf. Η όπερα

Donatienne Michel-Dansac

σοπράνο

Η Donatienne Michel-Dansac άρχισε τη μουσική της εκπαίδευση στα επτά της χρόνια μαθαίνοντας βιολί και πιάνο. Τέσσερα χρόνια αργότερα έγινε δεκτή στη Σχολή Μονωδίας της Όπερας της Νάντης και στις οκτώ σεζόν που ακολούθησαν συμμετείχε σε πολυάριθμες παραγωγές, σε αρκετές από αυτές ήδη ως σολίστ. Σπούδασε στο Conservatoire National Supérieur de Paris, από όπου αποφοίτησε το 1990.

Από την αρχή της καριέρας της η σύγχρονη μουσική καταλαμβάνει κεντρικό ρόλο.

Ήδη το 1988 δούλεψε για πρώτη φορά με τον Pierre Boulez και το Ensemble

Begehren, σε σκηνοθεσία της χορογράφου R. Hoffmann και σε σκηνικά της Zaha Hadid, έκανε πρεμιέρα στο Φεστιβάλ Steirischen Herbst του Γκρατς το 2003. Την ίδια χρονιά, ακολούθησαν το *κοντσέρτο για βιολί Andere stimmen* με τον Ernst Kovacic και τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βιέννης, υπό τη διεύθυνση του Ingo Metzpmacher στο Konzerthaus της Βιέννης, η όπερα *Invocation* σε σκηνοθεσία Christoph Marthaler στην Όπερα της Ζυρίχης και το 2005 το Μουσικό Θέατρο *Fama* σε σκηνοθεσία Christoph Marthaler, σε ένα ειδικό κινητό χώρο ποικίλης ακουστικής που κατασκεύασαν οι LIMIT architects, στο Φεστιβάλ του Donaueschingen.

Διευθύνοντας ανσάμπλ όπως τα Klangforum Wien, Ensemble Modern, Ensemble Intercontemporain, KNM Berlin, ensemble recherche, dissonART, Ensemble Contrechamps κ.ά., έχει εμφανιστεί σε διάφορα φεστιβάλ (Wien Modern, Festival Luzern, Berlin, Donaueschingen, Witten, Biennale Venezia, Salzburger Festspiele κ.ά.).

Μαζί με το βιολιστή Ernst Kovacic έχει ιδρύσει την International Ensemble -and Composers- Academy for Contemporary Music *Impuls*, ένα φόρουμ για συνθέτες και εκτελεστές με σκοπό τη γόνιμη ανταλλαγή και εμβάθυνση στις ειδικές απαιτήσεις της σύγχρονης μουσικής.

Ο Beat Furrer διδάσκει σύνθεση στο Πανεπιστήμιο Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών του Γκρατς και στη Μουσική Ακαδημία της Φρανκφούρτης. Το 2004 του απονεμήθηκε το Βραβείο Μουσικής της Πόλης της Βιέννης και από το 2005 είναι μέλος της Ακαδημίας Τεχνών στο Βερολίνο. Το 2006 τιμήθηκε με το Χρυσό Λέοντα στη Biennale της Βενετίας για την όπερα *Fama*.

Intercontemporain. Ακολούθως συνεργάστηκε με τα Ensemble Ictus, Ensemble Itinéraire, Ensemble SIC, London Sinfonietta, Orchestre National de France, Klangforum Wien, Tapiola Orchester Helsinki, και εμφανίστηκε στο Wien Modern, τη Biennale της Βενετίας και σε άλλα φημισμένα φεστιβάλ σύγχρονης μουσικής.

Παράλληλα, από το 1993 μια στενή συνεργασία ενώνει τη Donatienne Michel-Dansac με το Ircam του Παρισιού, η οποία απεικονίζεται σε μια σειρά από πρώτες εκτελέσεις με συνθέσεις –μεταξύ άλλων– των Γιώργου Απέργη, Luca Francesconi, Philippe Leroux, Philippe Manoury και Fausto Romitelli.

Η παρουσία της στη σκηνή του Musiktheater περιλαμβάνει πρωταγωνιστικούς ρόλους στο *Avis de Tempête* του Γιώργου Απέργη, στη Video-Opera *An Index of Metals* του Fausto Romitelli κ.ά.

Παράλληλα με τη δραστηριότητά της στη σύγχρονη μουσική, η Donatienne Michel-Dansac αφιερώνεται στο ρεπερτόριο του μπαρόκ, κυρίως σε συνεργασία με τον William Christie και το σύνολο Les Arts Florissants.

Pleкто

Ο τίτλος προέρχεται από την ελληνική λέξη «πλέκω». Το έργο αποτελείται από μια ακολουθία επεισοδίων, των οποίων η ύφανση συμ-πλέκεται κυρίως μέσω της έντασης. Η μουσική εξελίσσεται με παραλλαγές, με αντιθέσεις ανάμεσα στα επεισόδια που υπερκαλύπτονται μεταξύ τους και με διάφορα είδη αντιπαράθεσης των υλικών - κυρίως συγχορδίων (στο πιάνο), μετρικής (στα κρουστά), μελωδίας και πολυφωνίας (σε πνευστά και έγχορδα). Ο Ξενάκης ξετυλίγει τα όργανα και το υλικό που τους αντιστοιχεί με τρόπο που θυμίζει τα ορχηστρικά του έργα της ίδιας περιόδου.

Braided Fractures

Το έργο Braided Fractures (διακλαδισμένα σχίσματα) ολοκληρώθηκε το 2006. Ο τίτλος του κομματιού αναφέρεται σε ένα δομικό μοντέλο, το οποίο διαμορφώνεται μέσα από εναλλαγές ηχοχρωματικών μουσικών υφών που αλληλεπιδρούν με ηχητικά ενεργειακά μοντέλα. Ασταθή ακουστικά συστήματα, μουσικοί και σημειογραφία όλα αλληλεπιδρούν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης. Στο Braided Fractures ο μουσικός καλείται να πλάσει και να μορφοποιήσει τον ήχο και όχι απλά να παίξει τον ήχο. Ο μουσικός εργάζεται όπως ένας γλύπτης. Η παρτιτούρα τον καθοδηγεί για το καλύτερο «σμίλευμα» - τον καλύτερο ήχο.

La Nuit en tête

Ο τίτλος θα πρέπει να κατανοηθεί όχι ως μια νοητή νύχτα που μεταγράφηκε εκ των υστέρων, μια νύχτα που οι εντυπώσεις της είναι εγκεφαλικά υπολογισμένες, αλλά μάλλον ως μια διατύπωση της έκπληξης για αυτό που γράφεται εδώ και τώρα. Μια «ξεροκέφαλη» μελωδία δε λέει να βγει από το κεφάλι: Επίμονη, διεισδυτική, ενοχλητικά ιδιόρρυθμη, έμμονη, σαν ένας διαπεραστικός σωματικός πόνος. Το έργο είναι –με τα λόγια του Γιώργου Απέργη– «μείγματα αισθήσεων, παιδικά παιχνίδια, νυχτερινές πράξεις, φευγαλέες ψυχικές διαθέσεις». Αυτά είναι σε κίνηση, όπως η κινούμενη άμμος, φερμένα από μια αρμονία που κυλάει ανάμεσα σε οικείες συγχορδίες και τέταρτα του τόνου δίνοντάς τους παράξενους ιδιοσμούς. Είναι η εγγραφή της ορμητικής «ενέργειας μιας διαρκούς δόνησης, που όμως καταπνίγεται μέσα στο σκοτάδι».

Nodes

Παραγγελία της Δυτικογερμανικής Ραδιοφωνίας (WDR), πρώτη παγκόσμια εκτέλεση. Στη σύνθεση του έργου ο συνθέτης επηρεάστηκε από deconstructive ιδέες, όπως αυτές έχουν χρησιμοποιηθεί στη σύγχρονη αρχιτεκτονική και χορό. Οι τρόποι με τους οποίους συνδέονται οι μουσικές δομές και οι ήχοι, ήταν το κύριο αντικείμενο της σύνθεσης. Στα μέρη όπου διάφοροι χαρακτήρες ακούγονται ταυτόχρονα, η πολυφωνία που δημιουργείται είναι ακουστική και στατιστική και όχι αντιιστική.

Aria

Στο κείμενο του Günter Eich η πρωταγωνίστρια χωρίζει και χάνει τον αγαπημένο της. «Το κέντρο του ήχου σχηματίζεται από τη φωνή, που ξεδιπλώνεται σε όλες τις δυνατές ποιότητες. Στην αρχή απαγγέλλονται συλλαβές και λέξεις –το κείμενο γίνεται αποσπασματικά κατανοητό. Περιγράφεται η πορεία από το λόγο προς το τραγούδι. Στο τέλος είναι μόνο μακρές, τραγουδισμένες νότες. Αυτή η κίνηση προς το τραγούδι ήταν ένα από τα θέματα αυτού του έργου». Ο ηχητικός ιστός της *Aria* μοιάζει με ένα πυκνό δάσος. Από μακριά φαίνεται αδιαπέραστος και ακίνητος. Όταν πλησιάζει κανείς όμως, διακρίνει τους κορμούς. Κατά τη διάρκεια της περιπλάνησης αλλάζει η οπτική γωνία, δέντρα ξεπροβάλλουν και υποχωρούν. Σε αυτό το δάσος η *Aria* περιπλανάται είκοσι μία φορές. Η *Aria* είναι διαρκώς σε κίνηση, περνώντας από την πολύπλοκη φύση της ομιλίας προς το τραγούδι. Η πολυπλοκότητα αυτή αφαιρείται διαδοχικά σε κάθε πέρασμα. Στο τέλος, η σοπράνο απομακρύνεται από τη σκηνή, μαζί με τον κλαρινετίστα. Οι δυο μουσικοί εγκαταλείπουν τη σκηνή και απελευθερώνονται από τον ρυθμικό κορσέ στον οποίο παραμένει το υπόλοιπο σύνολο. Μαζί ακολουθούν ένα ήρεμο τέμπο, ανεξάρτητοι από το σύνολο που συνεχίζει να κινείται στο αρχικό πλαίσιο. Το τραγούδι σημαίνει τη στιγμή που ο χωρισμός και η απελευθέρωση έχουν ήδη συμβεί και η γυναίκα ηρεμεί στη μοναξιά της. Ο Beat Furrer δουλεύει με απλά κινητικά μοντέλα. Με άφωνα και τριβόμενα σύμφωνα που «φρενάρουν» και τελικά κόβουν κυριολεκτικά την ανάσα της σοπράνο. Με τη συνεχόμενη μετάλλαξη του φάσματος των αρμονικών, το χάιδεμα ενός ξύλου ή ενός βιολιού που παίζει επαναλαμβανόμενα τις ίδιες νότες αλλάζοντας ανεπαίσθητα τη θέση του δοξαριού επάνω στις χορδές. Μουσικές χειρονομίες που καθ' εαυτές δε σημαίνουν τίποτα, όμως στα σκηνικά-δραματικά συμφοραζόμενα της *Aria* αφηγούνται μια ιστορία: Μια γυναίκα βιώνει έναν αποχαιρετισμό ή μια απελευθέρωση.

Κυριακή 19 Οκτωβρίου 2008

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

Συναυλία με έργα για κρουστά

Peter Prommel

διεύθυνση συνόλου

Μουσικοί της ΚΟΘ

Δημήτρης Βίττης
Κώστας Χανής
Μαργαρίτα Κουρτπαρασίδου
Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Λευτέρης Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

Μουσικοί της Μουσικής Ακαδημίας του Detmold

Ruven Ruppik
Yoana Varbanova

Συνεργάτες της ΚΟΘ

Μαρίνος Τρανουδάκης
Νταβίνα Φλωρεντίν
Βίκη Χουζούρη
Ελένη Βοσνιάδου
Ντόλι Λιανά
Γιάννης Διττόπουλος

Ορχήστρα Νέων της ΚΟΘ

Δημήτρης Αγγελάκης
Αντρέας Χανής

Theo Loevendie. (1930)

Timbo για 6 κρουστούς (1974)

Edgard Varèse. (1883-1965)

Ionisation για 13 εκτελεστές (1930)

Ιάννης Ξενάκης. (1922-2001)

Persephassa για 6 κρουστούς (1969)

David Porcelijn. (1947)

Sound-Poem in Shikara Tala για διπλή χορωδία (1973)

Peter Prommel

διεύθυνση συνόλου

Ο Peter Prommel, ως κρουστός, ενδιαφέρεται για τους ήχους, όχι μόνο τους εκφραστικούς και εκρηκτικούς, αλλά και τους μυστηριώδεις που προκαλούν θαυμασμό και έκσταση. Θεωρεί ότι η δύναμη της μουσικής είναι κρυμμένη κάπου στη λεπτομέρεια.

Σπούδασε στο Άμστερνταμ και στο κολλέγιο Όμπερλιν στην Αμερική. Πολλά έργα κρουστών γράφηκαν κατά καιρούς ειδικά για τον ίδιο. Ο Peter Prommel εμφανίστηκε ως σολίστ σε τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα και συνεργάστηκε με ορχήστρες, όπως η Koninklijk Concertgebouworkest, η Brabants Orkest και η Ραδιοφωνική Φιλαρμονική Ορχήστρα.

Βραβεύτηκε ως κρουστός το 1987 (Internationaal Gaudeamus Vertolkersconcours) και το 1989 ως μαριμπτίστας (Vriendenkran van het Concertgebouw en het Concertgebouworkest). Ο Prommel έχει δώσει πολλά σεμινάρια και συναυλίες σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, στην Ταϊβάν, την Κίνα, τη Νέα Ζηλανδία, τη Βοστώνη, το Λος Άντζελες κ.ά. Τελευταία εργάζεται ως κρουστός/τυμπανίστας στο *Nederlands Blazers Ensemble* και στην ορχήστρα Radio Kamerphilharmonie.

Ο Peter Prommel ήταν μαέστρος και συνθέτης του *Percussion Ensemble* του Άμστερνταμ από το 1983 ως το 1994 και στις μέρες μας συνεργάζεται με το *New Music Group* στο Άμστερνταμ. Διδάσκει στη Μουσική Ακαδημία του Detmold, όπου διευθύνει το *Σύνολο Κρουστών* και στην Πανεπιστημιακή Σχολή Μουσικής στο Detmold, όπου διευθύνει το *Σύνολο Σύγχρονης Μουσικής* και το *Σύνολο Κρουστών*. Το Νοέμβριο του 2008 διηύθυνε την Ορχήστρα της Ακαδημίας του Detmold με το έργο *Des Canyons aux Étoiles* του Olivier Messiaen.

Συναυλία Συνόλου Κρουστών ΚΟΘ

«Θόρυβος και Ρυθμός»

Το 1939 ο John Cage διατύπωσε για πρώτη φορά την πασίγνωστη φράση: «Η μουσική για κρουστά είναι επανάσταση» (“percussion music is revolution”). Οι κλασικοί συνθέτες, που μέχρι εκείνη τη στιγμή συνθέταν κουαρτέτα εγχόρδων και σονάτες για πιάνο, άρχισαν να ενδιαφέρονται για ήχους/θορύβους που παράγονται από αμόνια, μεταλλικούς κουβάδες, πήλινες γλάστρες, κονσέρβες, πλαστικές σακούλες και ό,τι άλλο μπορούσε ο ανθρώπινος νους να εφεύρει. Φυσικά η εξέλιξη των κρουστών οργάνων φαίνεται ήδη από τον 18ο και 19ο αιώνα, με τον Beethoven και τον Berlioz που χρησιμοποίησαν τα κρουστά όχι μόνο για το ρυθμό, αλλά και για ηχητικά εφέ. Όμως η πραγματική επανάσταση έγινε τον 20ο αιώνα, όπου για πρώτη φορά γράφτηκαν συνθέσεις για σύνολο κρουστών, όπως το *Ionisation* του Edgard Varèse (1931) και το *First Construction-in Metal* του John Cage (1939). Θόρυβος και ρυθμός, παραδοσιακές μουσικές από την Ν. Αμερική, την Ασία και την Αφρική, σε συνδυασμό με τα νέα μουσικά είδη της βιομηχανικής περιόδου, έγιναν οι ακρογωνιαίοι λίθοι για τη γέννηση πολλών εμπνευσμένων συνθέσεων.

Edgard Varèse

Το πρόγραμμα της συγκεκριμένης συναυλίας περιέχει κάποια από τα πιο σημαντικά έργα του ρεπερτορίου για σύνολο κρουστών, όπως είναι το φαντασμαγορικό *Ionisation* του Edgard Varèse για 13 εκτελεστές και η άκρως δεξιότεχνική *Περσέφρασσα* του Ιάννη Ξενάκη για 6 κρουστούς. Στο ίδιο πρόγραμμα θα ακουστεί το *Timbo* του Theo Loevendie, που έχει έντονα στοιχεία της αφρικανικής μουσικής και το *Sound Poem in Shikara Tala* του David Porcelijn, το οποίο είναι γραμμένο για χορωδία που μιμείται τον ήχο της ινδικής τάμπλας.

Ιάννης Ξενάκης

Θα είναι η πρώτη φορά που οι κρουστοί της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης διοργανώνουν συναυλία με έργα για σύνολο κρουστών. Τη μουσική επιμέλεια και διεύθυνση έχει ο σολίστ, καθηγητής κρουστών, μαέστρος και συνθέτης Prof. Peter Prommel.

Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2008

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

Συναυλία με το σύνολο Ensemble Transcription

L. v. Beethoven. (1770-1827)

*Τρίο για πιάνο, κλαρινέτο ή βιολί και βιολοντσέλο
σε μι ύφεση μείζονα, έργο 38*

F. Schubert. (1797-1828)

*Τρίο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλο
σε μι ύφεση μείζονα, έργο 100 (D 929)*

Μέλη Συνόλου

Γιώργος Κανδυλίδης
βιολί

Χρήστος Γρίμπας
βιολοντσέλο

Νίκος Ζαφρανάς
πιάνο

Ensemble transcription

Ο Γιώργος Κανδυλίδης, ο Χρήστος Γρίμπας και ο Νίκος Ζαφρανάς ανήκουν στη νέα γενιά Ελλήνων μουσικών που παρουσιάζουν έντονη συναυλιακή δραστηριότητα, δίνοντας πολυάριθμα ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη. Ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους σε διακεκριμένα ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού και διακρίθηκαν επανειλημμένως σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ σε διάφορες χώρες. Ο Γιώργος Κανδυλίδης και ο Χρήστος Γρίμπας είναι μόνιμα μέλη της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, ενώ ο Νίκος Ζαφρανάς είναι ιδρυτικό μέλος του συνόλου *Piandaemonium*. Η πλούσια καλλιτεχνική δραστηριότητα των μελών του συνόλου, που περιλαμβάνει ηχογραφήσεις για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση, συμπληρώνεται με τη διδασκαλία.

Μέσα από τη συναυλιακή του δραστηριότητα, το σύνολο στοχεύει στην ανάδειξη του πλούσιου ρεπερτορίου δημοφιλών έργων σε μεταγραφή για μικρό σύνολο. Οι μεταγραφές αυτές εξυπηρετούσαν την ανάγκη του κοινού για ακρόαση μεγάλων μουσικών έργων πριν τη διάδοση της ηχογραφημένης μουσικής. Αριστουργήματα όπως κάποιες *Συμφωνίες* του W. A. Mozart σε μεταγραφή του μαθητή του J. N. Hummel, αλλά και μεταγραφές έργων του L. v. Beethoven, ανήκουν στο ρεπερτόριο του συνόλου.

L. v. Beethoven

Τρίο για πιάνο, κλαρινέτο ή βιολί και βιολοντσέλο

F. Schubert

Τρίο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλο

Το πρόγραμμα της συναυλίας περιλαμβάνει δύο σημαντικά έργα της κλασικής μουσικής φιλολογίας: Το **Τρίο για πιάνο, κλαρινέτο ή βιολί και βιολοντσέλο σε μι ύφεση μείζονα, έργο 38** του L. v. Beethoven, που αποτελεί μεταγραφή του *Σεπτέτου έργο 20* του συνθέτη, καθώς και το **Τρίο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλο σε μι ύφεση μείζονα, έργο 100 (D 929)** του F. Schubert.

Το *Τρίο, έργο 100* του F. Schubert ολοκληρώθηκε τον τελευταίο χρόνο της ζωής του συνθέτη, αμέσως μετά το θάνατο του L. v. Beethoven που τόσο θαύμαζε ο συνθέτης. Ο Schubert, τριάντα ετών τότε, ήταν ο άνθρωπος που όλοι περίμεναν να πάρει τη θέση του Beethoven. Η υγεία του όμως του επιφύλασσε δυσάρεστες εκπλήξεις που δε θα του επέτρεπαν να πραγματοποιήσει το όνειρο αυτό, καθώς μέσα σε λίγους μήνες θα πέθαινε κι αυτός από σύφιλη. Στη θριαμβευτική πρώτη εκτέλεση του *Τρίο σε μι ύφεση μείζονα* στον «Κόκκινο Σκαντζόχοιρο» της Βιέννης, το ενθουσιώδες κοινό ζήτησε σαν encore την επανάληψη του. Ο Schubert, που βρισκόταν σε δύσκολη οικονομική κατάσταση, γράφει στον εκδότη του έργου (H. A. Probst) στη Λειψία: «Το έργο δε θα αφιερωθεί σε κανέναν, εκτός από αυτούς που βρίσκουν απόλαυση στις γραμμές του. Αυτή είναι η πιο επικερδής αφιέρωση». Αν ζούσε μετά την έκδοσή του, ο Schubert θα γινόταν μάρτυρας της τεράστιας επιτυχίας του κομματιού αυτού.

Τα τέσσερα μέρη του έργου αποκαλύπτουν την αστείρευτη μελωδική έμπνευση του συνθέτη. Το Allegro σε μορφή σονάτας, ξεχειλίζει από θεματικό υλικό που μας ταξιδεύει σε διάφορες τονικότητες, συχνά μακρινές, μέσα από διαλόγους και μιμήσεις. Το διάσημο Andante con moto σε μορφή ροντό έχει απλοϊκότερη δομή. Πιστεύεται ότι το αρχικό θέμα του βιολοντσέλου βασίζεται στο σουηδικό λαϊκό τραγούδι “Se, solen sjunker” (κόπαξε, ο ήλιος δύει), το οποίο άκουσε ο Schubert από τον νεαρό Σουηδό τενόρο Isak Albert Berg, όταν επισκέφθηκε τη Βιέννη το Νοέμβριο του 1827. Καθώς σε αυτό το μέρος βρίσκεται το συναισθηματικό κέντρο όλης της σύνθεσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το κείμενο του τραγουδιού: «ο χρόνος τελειώνει, η ελπίδα πέταξε, η ευκαιρία για αγάπη έχει χαθεί...». Το Scherzo, ένας κανόνας σε ρυθμό Ländler ακολουθείται από το Trio που έχει κάπως βαρύτερο βηματισμό. Στο Allegro moderato εναλλάσσονται διμερή και τριμερή ρυθμικά μοτίβα, ενώ αξιοσημείωτη είναι η επανεμφάνιση του σουηδικού θέματος δύο φορές, που προσδίδει στην εκτενή αυτή σύνθεση των 45 λεπτών μια δυνατή αίσθηση δραματικής αλληλουχίας.

Το *Σεπτέτο, έργο 20* του L. v. Beethoven για βιολί, βιόλα, βιολοντσέλο, κοντραμπάσο, κλαρινέτο, κόρνο και φαγκότο πρωτοπαρουσιάστηκε σε ένα ιδιωτικό κοντσέρτο που δόθηκε το 1799 στην οικία του πρίγκιπα Schwarzenberg. Η πρώτη δημόσια εκτέλεση του έργου πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου του 1800, όπου ο Beethoven παρουσίασε μια Συμφωνία του Mozart, μια άρια και ένα ντουέτο από τη «*Δημιουργία*» του Haydn. Επιπλέον, από δικά του έργα εκτελέστηκε ένα κοντσέρτο για πιάνο, η *Συμφωνία αρ. 1*, ένας αυτοσχεδιασμός και το *Σεπτέτο*, το οποίο μάλιστα αφιέρωσε στην Αυτοκράτειρα. Η αποδοχή του *Σεπτέτου* ήταν τέτοια που τα αμέσως επόμενα χρόνια εμφανίστηκε σε πλείστες μεταγραφές. Ο Beethoven πίεσε τότε τους εκδότες του να τυπώσουν το έργο αυτό γρήγορα φοβούμενος τις εξελίξεις. Μάλιστα, το 1802 παρουσίασε μια δική του εκδοχή για κουαρτέτο εγχόρδων και το 1803 τη μεταγραφή για τρίο. Αυτή τη μεταγραφή για τρίο την αφιέρωσε στο γιατρό του Johann Adam Schmidt, που έπαιζε βιολί μαζί με την κόρη του στο πιάνο.

Το έργο στην εκδοχή για σεπτέτο, καθώς και στη μεταγραφή για τρίο, έχει έξι μέρη (κάτι που παραπέμπει σε σερενάτα). Ο Beethoven βρίσκεται στο τέλος της πρώτης συνθετικής του περιόδου, σε μια γόνιμη εποχή όπου διαφαίνεται μια δύναμη κι ένας αυθορμητισμός έκφρασης που συνιστούν το μετέπειτα ιδιαίτερο ατομικό του στυλ.

Το πρώτο μέρος ανοίγει με μια αργή εισαγωγή πριν το Allegro con brio σε μορφή σονάτας. Το αρχικό θέμα ακολουθείται από ένα πιο ήρεμο δεύτερο θέμα, ενώ μετά την ανάπτυξη, η επανέκθεση ξαναφέρει και τα δύο θέματα και μια εκτεταμένη coda. Το αργό μέρος, σε λα ύφεση μείζονα, έχει τριμερή μορφή κι ακολουθείται από το Tempo di Menuetto που χρησιμοποιεί ένα θέμα γνωστό από τη *Σονάτα για πιάνο αρ. 2, έργο 49*. Το επόμενο μέρος έχει ένα θέμα σε σι ύφεση μείζονα, που κάποτε θεωρούνταν ότι είναι λαϊκό τραγούδι και πέντε παραλλαγές. Ακολουθεί το Scherzo και Trio δίνοντας έμφαση στην αντίθεση αυτής της φόρμας από το Scherzo και Menuett. Ένα σύντομο εμβατήριο ανοίγει το τελευταίο μέρος, που σύντομα γίνεται Presto. Στη συνηθισμένη τριμερή μορφή υπάρχει έκθεση με αντισημειωτικά θέματα και ταχύτατα τρίηχα, ανάπτυξη και cadenza που οδηγεί στην επανεμφάνιση του αρχικού θεματικού υλικού. Ο Beethoven, μαθητής του Haydn, κέρδισε για τον εαυτό του μια περίοπτη κοινωνική θέση στη Βιέννη, παρά την εκκεντρικότητά του, τη φθίνουσα ακοή του και την πολυτάραχη ζωή του. Στο *Σεπτέτο* αυτό διακρίνουμε ένα από τα λαμπρότερα και δημοφιλέστερα έργα του που βοήθησαν στην εξάπλωση της φήμης του σημαντικότερου αυτού συνθέτη.

οι μουσικοί της ΚΟΘ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Α΄ Βιολιά
Εξάρχοντες
Σίμος Παπανης
Αντώνης Σουσαμόγλου
αναπληρωτής
Ανδρέας Παπανικολάου
Κορυφαίοι Α΄
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θεόδωρος Πατσαλίδης
Tutti
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφινόπουλου
Κρουστάλλης Αρχοντής
Γιώργος Κανδυλίδης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Γιώργος Γαρυφαλλάς
Έκτορας Λάππας
Στράτος Κακάμπουρας

Β΄ Βιολιά
Κορυφαίοι Α΄
Ανθούλα Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου
Κορυφαίοι Β΄
Αλκέτας Τζιαφέρης
Tutti
Μίμης Τοπσιάδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού

Γιώργος Κουγιουμτζόγλου
Μικέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ ΣελαμαζιζιδηΊγγα
Συμονίδου
Αναστασία Μισυρλή
Νίκος Τσανακάς

Βιόλες
Κορυφαίοι Α΄
Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά
Κορυφαίοι Β΄
Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτση
Tutti
Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Πάυλος Μεταξάς

Βιολοντσέλα
Κορυφαίοι Α΄
Βασίλης Σαϊτης
Απόστολος Χανδράκης
Ντιμίτρι Γκουντίμοβ
Κορυφαίοι Β΄
Λίλα Μανώλα
Tutti
Ανθούλα Κοντογιαννάκη
Γιώργος Μανώλας
Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωίδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς

Κοντραμπάσα
Κορυφαίοι Α΄
Γιώργος Γράλιστας
Χαράλαμπος Χειμαριός
Κορυφαίοι Β΄
Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης
Tutti
Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδα Κυρίδης
Μιχάλης Σαπουντζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης

Φλάουτα
Κορυφαίοι Α΄
Νικολός Δημόπουλος
Κορυφαίοι Β΄
Γιάννης Ανισέγκος
Μάλαμα Χατζή
Tutti
Νίκος Κουκίης

Όμποε
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος
Κορυφαίοι Β΄
Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ
Κωνσταντίνος Χασιώτης
Tutti
Θωμάς Μητριζάκης

Κλαρινέτα
Κορυφαίοι Α΄
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης
Κορυφαίοι Β΄
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυριδής

Tutti
Βασίλης Καρατζίβας
Φαγκότα
Κορυφαίοι Α΄
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης
Κορυφαίοι Β΄
Κώστας Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη
Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

Κόρνα
Κορυφαίοι Α΄
Τραϊανός Ελευθεριάδης
Κορυφαίοι Β΄
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζό
Tutti
Δημήτρης Δεσποτόπουλος

Τρομπέτες
Κορυφαίοι Α΄
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσκας
Κορυφαίοι Β΄
Γιώργος Λασκαρίδης
Tutti
Γιάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

Τρομπόνια
Κορυφαίοι Α΄
Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντώνες
Κορυφαίοι Β΄
Φώτης Δράκος
Γιώργος Κόκκορας
Tutti
Ευάγγελος Μπαλτάς

Τούμπα
Κορυφαίοι Β΄
Γιώργος Τηνιακούδης
Πάυλος Γεωργιάδης
Τύμπανα
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Βίττης
Μαρία-Μαργαρίτα
Κουρτπαρασίδου
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

Κρουστά
Κορυφαίοι Β΄
Κώστας Χανής
Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

Άρπα
Κορυφαίοι Α΄
Κατερίνα Γίμα

Πιάνο
Κορυφαίοι Α΄
Μαριλένα Λιακοπούλου

Οι μόνιμοι μουσικοί
της ΚΟΘ αναφέρονται
με σειρά αρχαιότητας

Έφορος ΚΟΘ
Ελένη Μπουλασίκη

Αναπληρωτής Εφόρου ΚΟΘ
Στράτος Κακάμπουρας

Φροντιστές ΚΟΘ
Πέτρος Γιάντσης
Γιώργος Νιμπής